

De Antwerpse afdeling van de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw is verontrust over de plannen van de Stad en de aspiraties van directeur Swinnen van het Toneelhuis om de Bourlaschouwburg, de meer dan een eeuw oude cultuurtempel, een “grondige aanpak” te laten ondergaan (“*Restauratie van Bourla op til*”, DM 22/8). Wij zijn er ons perfect van bewust, dat restauratie en renovatie (isolatie e.d.) van een oud gebouw noodzakelijk zijn. De Bourlaschouwburg heeft overigens al meermaals herstellingen en vernieuwingen ondergaan.

We willen er echter op wijzen dat het hier een sinds 1938 wettelijk beschermd monument betreft, waarbij het toneelmechanisme vast verbonden is met het gebouw en derhalve onlosmakelijk deel uitmaakt van deze bescherming.

“Hedendaags theater”, zoals het Toneelhuis dat beoogt, kan inderdaad gebracht worden in een historisch kader . Ontelbare opvoeringen in het buitenland tonen aan dat moderne theatergezelschappen een antieke entourage niet schuwen en die juist als een uitdaging zien! Anderzijds dient ook opgemerkt dat – ook in de theaterwereld – de belangstelling voor authentieke uitvoeringspraktijken sterk toeneemt, zodat o.i. de vraag dient gesteld te worden welke opties voor de Bourlaschouwburg de meest haalbare of de beste zijn.

Moet een waardevol historisch gebouw zich aanpassen aan de mode en wensen van het ogenblik, of moet het gebruik ervan zich aanpassen aan de aard en draagkracht van het gebouw ?

In het bijzonder willen wij er de nadruk op leggen dat de als “onveilig” betitelde antieke houten theatermachinerie, die een uniek erfgoed is, dient behouden te blijven - zij staat moderne lichttechnische en akoestische middelen o.i. niet in de weg. In andere landen slaagt men erin om prachtige oude theaterzalen, mits enkele vaak onmerkbaar aanpassingen, als patrimonium te bewaren en te blijven gebruiken.

Wat sommige theaterdirecteurs ook mogen beweren, met maximale waardering voor dit unieke pronkstuk hoeft er geen sprake van te zijn dat wij met de bestaande theatertechnische infrastructuur “in Europese context achterop hinken”! Integendeel, dat het theatermechaniek van de Bourlaschouwburg bewaard bleef wordt door buitenlandse theaterdeskundigen bewonderd en velen benijden ons daar voor.

VVIA – Afdeling Antwerpen
Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw

Hans Klomp
provinciaal voorzitter